



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 560/2023-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Leopoldov, zastúpeného Mgr. Ing. Jurajom Trokanom, advokátom, Vajanského 10, Trnava, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 9 T 22/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 9. októbra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na „spravodlivé“ prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 T 22/2021 (ďalej len „napadnuté konanie“). Navrhuje priznať mu finančné zadosťučinenie v sume 5 000 eur, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava podala na sťažovateľa 25. mája 2021 obžalobu pre pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) a g), ods. 2 písm. a) a b) a ods. 3 písm. b) s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona spáchaný v bode 16 v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona. Napadnuté konanie je na okresnom súde vedené pod sp. zn. 9 T 22/2021. Z ústavnej sťažnosti ďalej vyplýva, že 30. mája 2022 prokurátorka požiadala okresný súd o oznámenie stavu konania, keďže dovtedy v ňom nebol určený termín hlavného pojednávania. Následne nariadené hlavné pojednávania na 10. november 2022 a 24. január 2022 sa neuskutočnili. Konalo sa až hlavné pojednávania nariadené na 2. máj 2023 a 4. júl 2023, na ktorom sťažovateľ urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ktoré okresný súd podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku uznesením prijal. Prvostupňový

rozsudok (ktorým bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania trestného činu podľa obžaloby) bol vyhlásený 19. septembra 2023 a proti jeho výroku o treste podal sťažovateľ odvolanie.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Proti napadnutému konaniu okresného súdu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

- a) k nariadeniu hlavného pojednávania došlo po viac ako roku od podania obžaloby;
- b) hlavné pojednávania boli niekoľkokrát odročené bez relevantného dôvodu;
- c) rozsudok vo veci samej bol okresným súdom vyhlásený až 19. septembra 2023, hoci obžaloba bola podaná už 25. mája 2021.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov napadnutým konaním okresného súdu, ku ktorému malo dôjsť jeho nečinnosťou v období od podania obžaloby do konania prvého hlavného pojednávania, jeho neefektívnou činnosťou v podobe odročenia niektorých hlavných pojednávanií bez relevantného dôvodu, a zároveň celkovým neprimerane dlhým trvaním trestného konania.

5. Podľa § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

6. Podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku ak je dôvodný predpoklad, že došlo k prietahom v príprave pojednania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k prietahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia, ktorákoľvek zo strán môže podať prostredníctvom tohto súdu sťažnosť pre nečinnosť na nadriadený súd, aby určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu; ak sa nepostupuje podľa odseku 4, súd musí bez meškania túto sťažnosť pre nečinnosť zaslať spolu so spisom a svojím stanoviskom a so stanoviskom predsedu súdu nadriadenému súdu.

7. Podľa § 10 ods. 10 Trestného poriadku subjekt trestného konania je každý, kto má a vykonáva vplyv na priebeh konania a komu tento zákon na uskutočnenie tohto vplyvu priznáva určité procesné práva alebo ukladá povinnosti. V konaní pred súdom je stranou ten, proti komu sa vedie trestné konanie, poškodený, zúčastnená osoba a prokurátor; rovnaké postavenie ako strana má aj zástupca občianskeho združenia, dôveryhodná osoba, ako aj iná osoba, na ktorej návrh alebo žiadosť sa konanie vedie alebo ktorá podala opravný prostriedok a v konaní proti mladistvému aj orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Ak sa v tomto zákone používa pojem strana, rozumie sa tým v predsúdnom konaní aj subjekt trestného konania, ak z jednotlivého ustanovenia nevyplýva niečo iné.

8. Ústavný súd už opakovane judikoval, že sťažnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku možno považovať v zmysle § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde za účinný právny prostriedok,

ktorý zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorého použitie sú sťažovatelia oprávnení podľa osobitného predpisu – Trestného poriadku (m. m. II. ÚS 531/2017, III. ÚS 263/2021, I. ÚS 591/2022).

9. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti konštatuje, že sťažovateľ v rámci nej netvrdil, o to menej preukázal vyčerpanie tohto právneho prostriedku na ochranu svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote.

10. Pre komplexnosť ústavný súd uvádza, že sťažovateľ síce v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite ústavnej sťažnosti namietal aj porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, avšak aj v tejto súvislosti akcentoval porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, v nadväznosti na čo sa ústavný súd zaoberal ústavnou sťažnosťou sťažovateľa ako celkom (bod 11 tohto uznesenia, pozn.).

11. Vzhľadom na to, že sťažovateľ nevyužil právny prostriedok ochrany svojich práv, ktorý mu osobitný predpis (Trestný poriadok) účinne poskytuje a na ktorého použitie je oprávnený, resp. jeho využitie ani netvrdil/nepreukázal, bolo potrebné jeho ústavnú sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Ústavný súd na záver dopĺňa, že uvedený záver nevyklučuje možnosť sťažovateľa opätovne sa obrátiť na ústavný súd po uplatnení (vyčerpaní) sťažnosti podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, ak by sa domnieval, že ňou nedosiahol odstránenie stavu namietaného porušovania jeho práv.

13. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. októbra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu